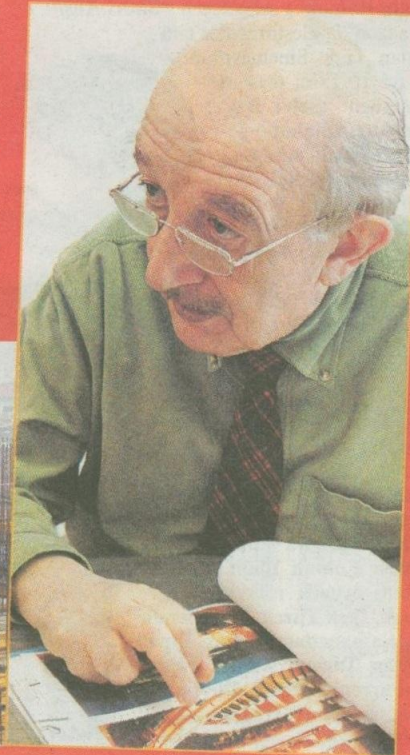
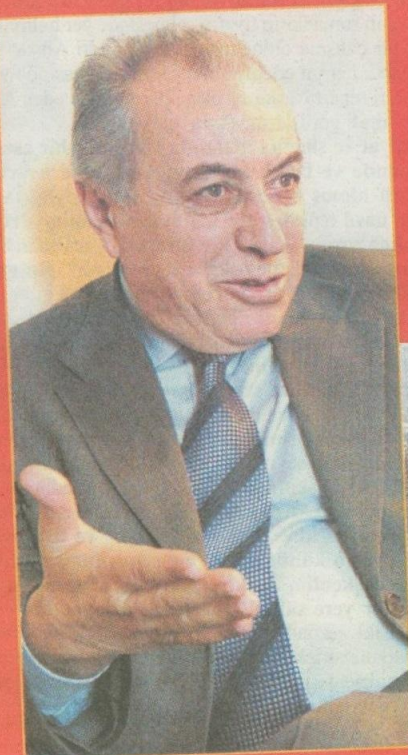

Fotoğraf: THK Arşivi

Opera Projesi sil baştan

Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç'un yeni opera binasının Atatürk Kültür Merkezi alanına değil Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Kompleksi'nin yanına yapılacağını açıklaması tartışma yarattı. Mimarlar Odası Ankara Şubesi, "Amacın, Hipodrom Alanı'nı Anakent Belediyesi'ne teslim etmek" olduğunun altını çizerken, Emekli Kültür Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Hüseyin Akbulut, "Sayın Bakan'ın söyledikleri gerçekleşirse, 25 yılda büyük emeklerle ve ulusal yarışmalarla elde edilmiş, milyon dolar kamu parası harcanmış sanatsal mimari projeler yok edilecek, alan ranta dönüştürülecektir" dedi. 8-9'DA

Editör'den

Opera Binası

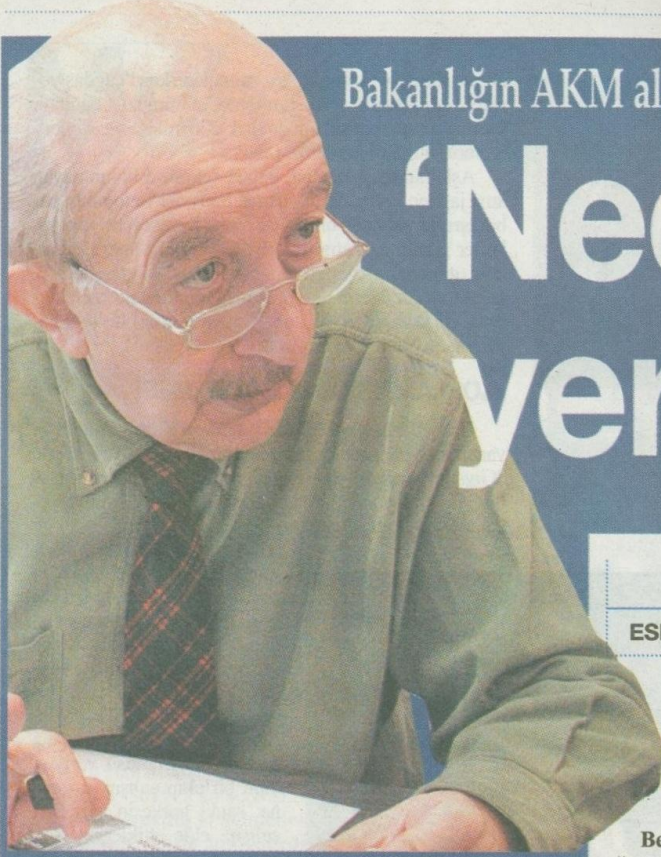
Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç'un yeni opera binasına ilişkin demeçleri basında yer alıyor. Koç, yeni binanın Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın (CSO) yanına yapılacağını açıkladı, Atatürk Kültür Merkezi (AKM) alanına ilişkin projeden ise vazgeçileceğini söyledi. Bakanın açıklamaları tartışmayı da beraberinde getirdi. Daha önce opera binasının AKM alanı içine yapılması için hazırlık yapılmış, proje hazırlanmıştı. Şimdi ise AKM alanına opera binası yerine İstanbul'daki Miniatürk benzeri bir düzenlemenin yapılması hedefleniyor. Konuyu yakından izleyen Emekli Kültür Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Hüseyin Akbulut, AKM alanına yapılması planlanan ancak bakan tarafından vazgeçildiği belirtilen opera binasının mimarı Özgür Ecevit ve Mimarlar Odası, zaten hazırda bir proje olduğunu, yeniden bir çalışma yapılmasına gerek olmadığına dikkat çekerek Koç'u eleştiriyor. Gelişmeleri farklı açıdan irdeleyen haberlerimizi sayfalarımızda bulabilirsiniz.

Ekimizde Kampustan adı altında üniversiteli gençlerin sorunlarına ve isteklerine yer veriyoruz. Hacettepe Üniversitesi'nden gelen istekler genelde bir noktada birleşiyor: Öğrencilerin temel sıkıntısı ulaşım. Servis ve otobüs bulamaktan ya da saatlerinin düzensiz olmasından yakınıyorlar. Kent merkezine ulaşmak için yolda durdurabildikleri araçları kullandıklarını söyleyen öğrencilerin isteğini Hacettepe Üniversitesi'ne de ilettilik. Anakent Belediyesi tarafından sağlanan otobüslerin yeterli olmadığını belirten üniversite yönetimi çözüm yönünde çalışma yaptıklarını söyledi. Umarız yapılması gerekenler sözde kalmaz ve öğrenciler de bu dertten kurtulur. Önümüzdeki hafta görüşmek dileğiyle...

İyi Haftalar.

Bakanlığın AKM alanına opera binası yapmaktan vazgeçmesi tepki çekti

'Neden yeni bir yer aranıyor?'

ESRA YAZDIÇ

Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç'un yeni opera binasının Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Kompleksi'ne (CSO) ekleneceği yönündeki açıklamasını eleştirdi. Oda, "Amacın, Hipodrom Alanı'nı Anakent Belediye Başkanlığı'na teslim etmek" olduğunun altını çizerken, AKM alanına yapılması planlanan opera binasının mimarı Özgür Ecevit de yeni projenin yıllar alacağına dikkat çekti.

Yeni Ankara Operası konusunda Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç'un açıklamalarının ardından, Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi (AKM) ile CSO projeleri yeniden gündeme geldi. Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç, yeni opera binasının AKM alanına değil, CSO'nun yanına yapılacağını söyledi. Koç, AKM alanında ise İstanbul'daki "Miniatürk" benzeri bir yapının oluşturulacağını kaydetti. Mimarlar Odası Ankara Şubesi yayımladığı bildiriye Bakan Koç'un asıl amacının "Hipodrom Alanı'nı Anakent Belediye Başkanlığı'na teslim etmek" olduğunu vurguladı. Koç'un katıldığı Çin gezisi sırasında Pekin'de operaya gitliğini ve çok etkilenecek Ankara için de bir opera projesi yapacağını açıkladığına işaret eden Mi-

marlar Odası, bildiriye şunları kaydetti:

"Her yurtdışı gezisi sonrası o ülkelerde gördükleri çeşitli yapılardan etkilenen yönetici ve bakanların, beğendikleri inşaları kentlerde uygulamaları, tekil örnekler üzerinden giderek alan arayışları, var olan kent planlarının sürekli değişimini ve bütüncül planlama yaklaşımlarının delinerek kentlerin tıpkı Sayın Belediye Başkanı Melih Gökçek'in yaptığı gibi tekil, istekler üzerinden şekillenen, plansız gelişen mekamlara dönüşmesine yol açmaktadır."

Hipodrom Alanı içerisinde inşa edilecek yeni Ankara Operası için 1995 yılında ulusal bir mimari yarışması düzenlenmiş ve yarışmaya katılan 46 proje arasından mimar Özgür Ecevit'in projesinin yapıma uygun bulunduğu anımsatılan bildiriye, seçilen projenin, uluslararası bir ekiple 2,5 yıl çalışılarak ve bir milyon doların üzerinde harcama yapılarak, 2001 yılında tamamlanmış olduğuna işaret edildi. Söz konusu projenin inşaat ihalesi için ödenek beklendiğinin altı çizilen bildiriye, "Bakan Koç, durumu unutmuş görünmekte ya da olaylar bilgisi dışında gelişmekte" denildi.

Bildiriye asıl sorunun "Anakent Belediye Başkanlığı'nın Hipodrom Alanı'nı ele geçirmesi" olduğu vurgulandı. "Anakent Belediyesi tarafından hazırlanan AKM Tadilat Projesi'nin Milli Komite tarafından uygun görülmediğine" işaret edilen bildiriye, "Hipodrom Alanı'nın ele geçirilemeyeceğinin anlaşılması üzerine, bugün başka bir proje yöntemi ile bu alanın temizlenmesi ve Anakent Belediyesi'ne teslimi yoluna gidilmekte olduğu" kaydedildi. Milli Komite kararı olmadan, mevcut opera projesinin iptalini mümkün olmadığını belirten Mimarlar Odası Ankara Şubesi bildirisinde, opera yapısı için Hipodrom Alanı'ndan daha iyi bir yer bulmanın mümkün olmadığını işaret etti. Bildiriye şöyle denildi:

"Yeni projenin elde edilmesi için tekrar milyonlarca dolar ve uzun senelere gereksinim vardır. Sayın Atilla Koç'un başkanlığı süresince yeni Ankara Operası'nın projelerinin tamamlanması mümkün değildir. 'Benim büyük rüyam CSO' diyen Atilla Koç, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile proje müellifleri arasındaki bir anlaşmazlıktan ötürü CSO Salonu'nun projelerinin olmadığını, CSO inşaa ediliyor diye bahsedilen inşaatın garaj inşaatı olduğunu ve sorunun çözümü için hiçbir girişimde bulunulmadığını bilmemekte midir?"

'Yapılmak istenen projede çıkar belli'

AKM Hipodrom Alanı'na inşaa edilmesi planlanan ancak Kültür ve Turizm Bakanı Koç'un sıcak bakmadığı opera binasının mimarı Özgür Ecevit, gelişmeleri değerlendirirken, "Yeri 26 yıldır belli bir yapı için niçin yeni bir yer aranmakta, çözüm olarak da mevcut bir proje eklenmek istenmektedir? Bunun altında yatan çıkar belli" dedi. CSO kompleksine opera projesi eklenmesinin mimari açıdan son derece yanlış bir çözüm olacağına işaret eden Ecevit, şöyle devam etti:

"İlk sorun projenin ihalesi aşamasında yaşanacaktır. Çünkü dünyanın her yerinde bu büyüklükte ve bu önemde bir projeyi yarışma olmadan elde edemezsiniz. CSO projesinin müelliflerine projenin ihale edilmesi Devlet İhale Kanunu'na aykırıdır. Yarışmadan veya ihaleden sonra tekrar ihale açılıp yabancı uzmanların ve projeyi denetleyecek, tasdik edecek kontrol müşavirlerinin saptanması için en az bir yıl gerekecektir. Bizim projemizde bu süre üç yıl, proje hazırlama süresi ise 2,5 yıl sürmüştür. Özetle CSO alanındaki opera projesi en erken 2009 yılında bitirilebilecektir. Ancak rant sağlanmak yerine bizim hazır olan projemiz değerlendirildiğinde, uluslararası nitelikte hazırlanan, Avrupa'nın en iyi operaları arasında gösterilecek olan Ankara Operası perde açacak durumda olacaktır. Ben bu konuda sağ duyunun galip gelecek, AKM'nin 1980'de çıkarılan 2302 sayılı kanuna uygun olarak inşaa edileceğine inanıyorum."

Opera Evi İçin Müjde mi, Son mu!

Hüseyin AKBULUT

(Emekli Kültür Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)

Hürriyet Gazetesi'nin 14 Şubat 2006 günü Ankara Eki'nde manşete taşıdığı haber; yaşananları derinlemesine bilmeyenlerce "Müjde" gibi algılandı. Haberde Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç; "Çin gezisinde gördüğü opera binasından etkilenerek, operası olmayan başkente opera binası kazandırmak için harekete geçti" denilmektedir. Koç, Hürriyet Ankara'ya "Ne olursa olsun bir tane yapacağız. Ankara'ya yapalım, bana nasip olsun. Bir proje hazırlayalım" diyor; gazete yöneticilerinden destek istiyordu.

Oysa uzun süredir sürdürülen çalışmada amaç başkadır. Sayın Bakan'ın söyledikleri gerçekleşirse, 25 yılda büyük emeklerle ve ulusal yarışmalarla elde edilmiş, milyon dolar kamu parası harcanmış sanatsal mimari projeler yok edilecek, alan ranta dönüştürülecektir.

Yaşanan uzun sürecin kısa öyküsüne bakalım: 1980'de Atatürk'ün doğumunun 100. yılında

"Atatürk Kültür Merkezi Kurulması Hakkında Kanun" adıyla 2302 sayılı yasa çıkartılır. Adliye Sarayı'ndan başlayan, Gençlik Parkı, 19 Mayıs Stadyumu, Hipodrom Alanı ve Ulus'un bir bölümünü kapsayan bölge "Atatürk Kültür Merkezi Alanı" olarak ilan edilir. Alan ile ilgili kararlar almaya yetkili bir de kurul oluşturulur. Cumhurbaşkanlığı nezdinde "Milli Komite" adıyla oluşturulan kurulda, Başbakan, Kültür Bakanı, Gençlik ve Spor Bakanı, Genelkurmay Başkanı, Anakent Belediye Başkanı vb. önemli kişiler yer alır.

Yasa, tahsis edilen alanlarda öngörülen yapıları da belirler. AKM alanında yalnızca kültür ve sanat yapıları inşa edilecektir.

Başlangıçta hızlı sayılabilecek projeler de üretilir. Milli Komite kararı ile 1981-87 yılları arasında "müze, sergi, folklor, kütüphane binası" inşa edilir. Daha sonra 1992 yılında "Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası (CSO) Ankara Konser Salonu ve Koro Binaları" ile 1995 yılında opera, bale, tiyatro, kongre ve gösteri merkezini içeren "Ankara Kongre ve Kültür Merkezi" projeleri ulusal yarışmalarla elde edildi.

Uzun çalışmalarla üretilen projelerin; bu satırların yazarı olarak benim de çalışma yaşamımda önemli yer tuttuğunu belirtmeliyim. Projelerin birinde CSO sanatçısı ve müdürü, diğerinde Devlet Opera Genel Müdürü, ikisinde de danışman jüri üyesiydim. Projelerin gündeme getirilmesinde, uygulama projelerinin tamamlanmasında, CSO Salonu'nun temelini atılmasında katkısı olan bir sanatçı ve yurttaş olarak bü-

yük sorumluluk duymaktayım.

Satırbaşlarıyla kısa öyküsünü yansıttığım çalışmaların tam çeyrek asır sürdüğünü düşünürseniz, harcanan emekler, dökülen alın teri daha da anlaşılır.

Harcanan yıllara ve emeğe değerdi. Proje tamamlanırsa sonunda Türkiye Cumhuriyeti'ne, çağdaş cumhuriyetin başkentine yaraşır 2200 ve 600 dinleyici alabilen CSO Konser Salonu, 1400 izleyicilik Ulusal Opera, 800 ve 500 seyirci kapasiteli Ulusal Tiyatro ile 4500 kişiye toplantı olanağı sunan Kongre Merkezi yapılarına sahip olunacaktı.

Tam da bu aşamada Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı Melih Gökçek; söz konusu alanın belediyeye verilmesi için yoğun çalışmaya girer. Milli Komite'ye sunduğu yeni projede yasal güvenceye kavuşmuş Kültür ve Kongre Merkezi de, Opera Evi de yoktur. Sanki yönettiği kentte yaşayan insanlara bu hizmetleri sunmak görev değildir!

Şimdi Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Atilla Koç'a sormak gerekiyor: Bu kadar emek ve zaman harcanan ve temelini atılması için kazma vurulmayı bekleyen hazır "Opera Evi" projesi varken; hazırlık için yeniden üç yıla yakın süreci kim göze alabilir? Dahası bu uzun süreçte Sayın Bakan'ın ve AKP iktidarının görevini sürdüreceğine kim inanır. Var olan ve uluslararası

gun yer bulacaksınız? Çünkü konser salonları da, opera evleri de kentin ana merkezinde prestij alanlarında yapılırlar. Aynı haberde Sayın Bakan, CSO Konser Salonu'nun en büyük rüyası olduğunu söylüyor. Bir endişemizi belirtelim. Rüyasından uyandığı zaman sakın konser salonunun kapalı otoparka dönüştüğünü görmesin. Çünkü çalışma yapılan yer şimdilik otopark inşaatıdır.

Büyük yanlışlıktan dönüleceğine, hukuka çeyrek asırlık emek ve alın terine saygı duyulacağına inanıyorum. Yüce Atatürk'ün daha 1937 yılında ünlü mimar Bruno Taut'a 1500 izleyici kapasiteli opera-tiyatro binası hazırlattığını, 1914 yılında Sofya'da Carmen operasını izlerken "Savaşta neden yenildiğimizi bugün daha iyi anladım. Çoban millet sandığımız Bulgarların operası, orkestrası, şarkıcıları varmış" sözünden ders çıkartılmalıdır.

Görüşüm odur ki tüm amaç; kültür alanı olarak yasal güvenceye alınan AKM Alanını (Kültür Merkez Alanı) Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı'na tahsis etmektir. Bunun için de "Milli Komite"ye, sanki yeni bir "Opera Evi" yapılabileceği görünüşü verilmektedir. Olay gerçekleşirse yapım aşamasındaki sanat mekanlarının sonu gelecek, kaybedilen alan nedeniyle de bir daha bu mekanlar için uygun yer kalmayacaktır.

sı uzmanların çalışmalarlarıyla hazırlanan mükemmel projeyi tamamlamak varken, yenden bir serüven için insanlara umut aşlamak neyle açıklanır. Sayın Bakan'ın sözleri tam bir kandırmaca.

Dahasını söylemek isterim. Bizler 1990'lı yıllarda bu projeleri gündeme getirirken başkente uygun yer (arsa) de bulamadık. 15 yıl sonra yeni opera evi için kentin neresinde uy-

